



Rapport 4

Regnskapsrevisjonen
2025 –
Med vekt på
økonomisk
internkontroll

2026

Forord

Regnskapsrevisjonen av Oslo kommune skal bidra til å sikre at kommunens regnskaper er avlagt uten vesentlig feilinformasjon, i tillegg til å være et bidrag til å forbedre kommunens internkontroll og forebygge og avdekke misligheter og feil. Gjennomgang av internkontroll og regelverksetterlevelse på ulike områder av økonomiforvaltningen er en del av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, samt at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven §23-2 bokstavene a-b). Denne rapporten er et bidrag til ivaretagelsen av utvalgets ansvar på disse områdene.

Kommunens administrasjon kan ha nytte av rapporten i arbeidet med å forbedre økonomiforvaltningen. Rapporten kan også være nyttig for bydels- og bystyreutvalgene innenfor deres styrings- og tilsynsoppgaver.

Regnskapsrevisor skal rapportere til kommunens ledelse når det avdekkes mangler ved internkontrollen. I rapporten beskriver vi derfor hvilken kommunikasjon vi har hatt med ulike ledelsesnivåer i kommunen.

13. mars 2026

Lars Terje Pedersen
Kommunerevisor

May-Britt Bratlie
oppdragsansvarlig

Innhold

Hovedbudskap	4
Sammendrag	4
Rapportens oppbygning	6
1 Kontroll med økonomiforvaltningen	7
1.1 Kontrollutvalgets rolle.....	7
1.2 Ledelsens rolle	7
1.3 Kommunevisjonens rolle	8
2 Lønn og sosiale utgifter	10
2.2 Gjennomføring av revisjonen	10
2.3 Kommunerevisjonens konklusjon	11
2.4 Kommunikasjon om revisjonen.....	12
3 Innkjøp	13
3.2 Gjennomføring av revisjonen	14
3.3 Kommunerevisjonens konklusjon	15
3.4 Kommunikasjon om revisjonen.....	15
4 Brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter	16
4.1 Vurdert kontrollrisiko	16
4.2 Gjennomføring av revisjonen	17
4.3 Kommunerevisjonens konklusjon	18
4.4 Kommunikasjon om revisjonen.....	19
5 Overføringer og tilskudd	20
5.1 Vurdert kontrollrisiko	20
5.2 Gjennomføring av revisjonen	23
5.3 Kommunerevisjonens konklusjon	25
5.4 Kommunikasjon om revisjonen.....	26
6 Skatteinntekter og finansforvaltning	27
6.2 Gjennomføring av revisjonen	28
6.3 Kommunerevisjonens konklusjon	28
6.4 Kommunikasjon om revisjonen.....	28
Vedlegg 1 Iboende risiko	29

Hovedbudskap

Kommunelovens internkontrollbestemmelse (§ 25-1) forutsetter at kommunen skal ha en internkontroll som systematisk evaluerer avdekkede avvik og risikoer for avvik. Videre skal relevante tiltak vurderes og iverksettes for å sikre en helhetlig og betryggende økonomisk internkontroll.

Gjennom revisjon av regnskapet for 2025 erfarer Kommunerevisjonen at kommunens virksomheter har betydelige variasjoner i sine kontrolltiltak. Forskjellene synes i stor grad å skyldes ulik kapasitet eller kompetanse. Dette er særlig utfordrende på områder hvor Kommunerevisjonen forutsetter enhetlig praksis, felles systemstøtte eller en koordinert etterlevelse av regelverket.

Kommunerevisjonen erfarer at kommunen kunne hatt bedre styring for aktiviteter som går på tvers av enheter i kommunen. Kommunerevisjonen anbefaler kommunen å vurdere kontrolltiltak som kan bidra til en mer effektiv økonomiforvaltning. Kommunen burde i større grad hatt overordnede risikovurderinger som kan bidra til mer helhetlige, samordnet og koordinerte tiltak. Videre anbefaler Kommunerevisjonen mer bruk av overvåkende kontroller, fordi det er enkle bidrag som kan bidra til å sikre at styringen fungerer som planlagt. Effektiv og sikker bruk av kommunes IT-systemer, og automatiserte kontroller kan bidra til dette og dermed redusere risikoen for feil.

Det pågående arbeidet med bydelsreformen og den nylig gjennomførte sentralisering en av lønns- og regnskapstjenester gir en ny mulighet til å evaluere kommunens økonomiske internkontroll. Økonomi- og forvaltningsetaten, Digitaliseringsetaten, Helseetatens fagsystemavdeling og Velferdsetaten har sentrale støttefunksjoner. Funksjonene kan bidra til mer helhetlig risikostyring, sentrale kontroller, felles praksis og bedre systematikk i kontrollarbeidet i kommunen. En mer tydelig koordinering og utnyttelse av disse fagmiljøene vil kunne styrke kommunens økonomiforvaltning som én samlet organisasjon. Samtidig kan flytting av ressurser fra virksomhetene til sentraliserte tjenester medføre redusert økonomikompetanse hos virksomhetene, samtidig som de fortsatt har ansvaret for den økonomiske internkontrollen lokalt. I tillegg opplever vi usikkerhet hos virksomhetene på hvilken ansvars- og oppgavefordeling som gjelder i økonomiforvaltningen etter innføring av felles regnskapstjenester. Her er det en grensesnittrisiko.

Sammendrag

I denne rapporten presenterer Kommunerevisjonen utvalgte deler av revisjonen av Oslo kommunes konsoliderte regnskap for 2025.

Kommunens IT- systemer bærer viktige elementer av internkontroll i kommunen. Vi har i vår revisjon fulgt opp økonomisystemet, HR-systemet og kommunens sektorsystemer som har betydning for regnskapsrapporteringen. I tillegg blir virksomhetsspesifikke IT- systemer som genererer grunnlag for økonomiske data gjennomgått på en rotasjonsbasis. Uttrekk av data fra kommunens ulike IT- systemer danner grunnlaget for store deler av vår revisjon.

Regnskapsrevisjonen er risikobasert, og bygger på kommunens etablerte økonomiske internkontroll der det er hensiktsmessig. Det innebærer at Kommunerevisjonen vurderer om internkontrollen innen relevante prosesser er utformet og implementert slik at den kan

redusere risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet. Dersom Kommunerevisjonen mener kontrollene er betryggende og fungerer, reduseres omfanget av revisjonen. Tilsvarende utvides omfanget av revisjonen når kontrollene ikke vurderes som tilstrekkelige.

Kommunerevisjonen har gått igjennom fem transaksjonsområder. Disse er

- lønn og sosiale utgifter
- innkjøp
- brukerbetaling og salgs- og leieinntekter
- overføringer og tilskudd
- skatteinntekter og finansforvaltning

Samlet sett viser Kommunerevisjonens gjennomgang at kommunen hovedsakelig har tilfredsstillende styring og internkontroll på flere av de store og systemtunge områdene. Samtidig er det flere områder som har behov for ytterligere tiltak for å sikre en mer enhetlig, dokumentert og etterprøvbar internkontroll. Det gjelder særlig der oppgaveløsningen involverer flere enheter eller krever manuelle vurderinger. Kommunerevisjonen mener at i det videre forbedringsarbeidet i kommunen, bør områder som går på tvers av kommunens virksomheter prioriteres. Dette bør skje i samarbeid med byrådsavdelingene og de virksomheter som utfører sentrale støttefunksjoner.

Årets regnskapsrevisjon avsluttes ikke før Kommunerevisjonen har avlagt revisjonsberetningene for 2025. Fristen for dette er senest 15. april. Forhold som ligger til grunn for revisjonsberetningene og endelig konklusjon fra regnskapsrevisjonen for 2025, vil bli oppsummert i et brev til kontrollutvalgets regnskapsmøte 21. april 2026.

Kommunerevisjonens konklusjoner

Kommunens økonomiforvaltning er til tross for felles økonomi- og HR-system ikke enhetlig, blant annet fordi kontrolloppgaver utføres med ulike forutsetninger og prioriteringer i de ulike virksomhetene. For å kunne prioritere kontrolltiltak, bør kommunen med jevne mellomrom gjennomføre overordnede risikovurderinger av vesentlige regnskapsposter. Dette kan bidra til å vurdere hvor det er risiko for uønskede hendelser og hvilke tiltak som kan redusere slik risiko. Under følger en oppsummert konklusjon fra kapittel 2-6:

Lønn og sosiale utgifter

Fastlønn utgjør den største delen av kommunes lønnsutgifter, og Kommunerevisjonens vurdering er at det ikke er risiko for vesentlige feil på lønnsområdet. Det er imidlertid behov for forbedringer når det gjelder internkontrollen av variabel lønn og refusjoner fra NAV. Det skyldes særlig manglende kontroller i manuelle prosesser og svakheter i oppfølging av refusjonskrav.

Innkjøp

Kommunerevisjonens kontroll har ikke avdekket et vesentlig omfang av svakheter eller mangler på dette området. Det er imidlertid mangler ved kommunens risikovurdering av kompensasjon for merverdiavgift, og ved dokumenterte etterkontroller av de terminvise skattemeldingene. Kommunerevisjonen har også pekt på disse manglene tidligere år, og mener at området fortsatt har behov for forbedringer.

Brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter

Kommunerevisjonens gjennomgang av brukerbetalinger har ikke avdekket vesentlige beløpsmessige feil. Kommunerevisjonen mener imidlertid at det er behov for forbedringer på området, særlig grunnet ulik etterlevelse og variasjon i kontrollmiljø mellom virksomhetene. Salgs- og leieinntekter har tilfredsstillende kontroll.

Overføringer og tilskudd

Kommunerevisjonen mener at det er behov for forbedringer på kontrollen av sosialstønad, velferdsordninger, tilskudd til andre og øvrige overføringer. Innenfor dette transaksjonsområdet er ulik praksis mellom virksomheter, mangelfull dokumentasjon og svakheter i kontrollaktiviteter en felles utfordring. Kommunerevisjonen mener at det er behov for forbedringer i tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Det skyldes at praksis for beregning og dokumentasjon varierer.

Skatteinntekter og finansforvaltning

Kommunerevisjonens vurdering er at det er tilfredsstillende kontroll med både skatteinntekter og finansforvaltning. Det er ingen vesentlige funn på dette området.

Rapportens oppbygning

I kapittel én presenteres bakgrunnen for regnskapsrevisjonen for 2025, samt overordnet fremgangsmåte. I kapittel to til seks beskrives kontrollrisikoene som er vurdert for hvert av de fem transaksjonsområdene. Alle kapitlene starter med en tabell som viser Kommunerevisjonens vurdering av iboende risiko, kontrollrisiko og konklusjon. Deretter presenteres funn fra kontroller og Kommunerevisjonens konklusjon. Til slutt i kapitlene beskrives kommunikasjonen Kommunerevisjonen har hatt med de kontrollerte enhetene og overordnet byrådsavdeling.

1 Kontroll med økonomiforvaltningen

1.1 Kontrollutvalgets rolle

Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, samt at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven §23-2 første ledd bokstav a og b).

For å bidra til kontrollutvalgets påseansvar, orienterer Kommunerevisjonen jevnlig kontrollutvalget om sitt arbeid. Kommunerevisjonen har orientert kontrollutvalget om regnskapsrevisjonen for 2025 gjennom fire saker. Disse fremgår i figuren nedenfor.

10. juni 2025 (sak 53)	20. januar 2026 (sak 2)	20. januar 2026 (sak 3)	20. januar 2026 (sak 4)
<ul style="list-style-type: none"> •Kommunerevisjonen presenterer planen og risikovurderinger for revisjonen av regnskapet for 2025. 	<ul style="list-style-type: none"> •Kommunerevisjonen presenterer en oversikt over de nummererte brevene kontrollutvalget har mottatt i 2025, og går igjennom hvilke av brevene som ikke er tilstrekkelig fulgt opp. Status for nummererte brev fra tidligere år presenteres også. 	<ul style="list-style-type: none"> •Kommunerevisjonen orienterer om status i arbeidet med regnskapsrevisjonen for 2025. •Kommunerevisjonen orienterer om at regnskapet for 2025 er delt inn i transaksjonsområder, hvor det i størst mulig grad gjøres risikovurderinger og kontrollhandlinger på tvers av kommunens virksomheter. 	<ul style="list-style-type: none"> •Kommunerevisjonen presenterer en risikoanalyse som tar utgangspunkt i regnskapsrevisors årlige vurdering av iboende risiko. •Kommunerevisjonen beskriver at regnskapsrapportering og internkontroll er overordnede område, og går igjennom transaksjonsområdene (se vedlegg 1).

Figur 1 Orienteringer om regnskapsrevisjonen for 2025

Til kontrollutvalgets regnskapsmøte 21. april 2026 vil utvalget, som tidligere år, motta et brev der Kommunerevisjonen informerer om enkelte forhold som ligger til grunn for revisjonsberetningene og om særlige områder eller utfordringer ved regnskapsrevisjonen for 2025.

1.2 Ledelsens rolle

Byrådet avla 26. februar 2026 [byrådssak 1019/26 Årsregnskap 2025 for bykassen, lånefondet og konsolidert regnskap.](#)

Kommunens økonomiforvaltning er lovfestet i kommunelovens kapittel 14, som blant annet tilsier at kommunen skal forvalte sin økonomi på en måte som sikrer at kommunens handleevne blir ivaretatt over tid.

I en parlamentarisk styrt kommune har byrådet ansvaret for å etablere og følge opp en helhetlig og betryggende økonomisk internkontroll, jf. kommuneloven §§ 25-1 og 10-2.

Internkontrollen skal være integrert i den ordinære styringen og omfatte klare ansvarsforhold, dokumenterte rutiner, risikovurderinger og systematisk oppfølging.

Kommunens økonomiforvaltning utgjør en sentral del av kommunens institusjonelle infrastruktur. God etterlevelse av kravene til internkontroll er en forutsetning for å sikre forsvarlig styring og kontroll av kommunens ressurser, og dermed for å kunne utføre kommunes lovpålagte oppgaver på en tillitsvekkende måte.

1.3 Kommunevisjonens rolle

Som kommunens revisor har Kommunerevisjonen en uavhengig og kontrollerende rolle. Det primære målet med regnskapsrevisjonen er å avgi en revisjonsberetning til kommunen.

Revisors konklusjon skal inkludere informasjon om

- det er funnet vesentlige feil eller mangler i regnskapet
- regnskapet gir et rettviseende bilde av kommunens eller foretakets økonomiske situasjon
- regnskapet er rapportert i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk

I tillegg skal revisor vurdere om årsberetningene inneholder

- dekkende forklaringer til eventuelle vesentlige avvik fra budsjettpremisser
- omtale av vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet

Regnskapsrevisjonen skal også bidra til å avdekke og forebygge misligheter og feil. Avdekkende revisjon innebærer å vurdere om det er iverksatt relevante tiltak og kontrollhandlinger på områder med særskilt risiko. Tilsvarende innebærer forebyggende revisjon at svakheter som avdekkes gjennom kartlegging eller utført revisjon rapporteres.

Som kommunens regnskapsrevisor har Kommunerevisjonen også en lovpålagt oppgave med *Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen*. Sammen med revisjoner og tilsyn, er en etterlevelseskontroll et bidrag til å øke bevissthet om risikoer for brudd på lover, forskrifter eller vedtak.

Forvaltningsrevisjon er også en lovpålagt oppgave. Den enkelte undersøkelse må bestilles av kontrollutvalget, og kan omfatte økonomisk internkontroll. Regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen bygger på hverandres arbeid for å løse denne delen av revisjonsoppdraget. Per mars 2026 gjennomføres følgende relevante forvaltningsrevisjoner:

- Økonomisk internkontroll
- Internkontroll i Kulturetaten
- Internkontroll i Oslo Havn KF

1.3.1 Risikobasert tilnærming

Regnskapsrevisjonen gjennomføres etter en risikobasert tilnærming. Det innebærer at vi identifiserer og vurderer risikoen for vesentlig feil i regnskapet. For hvert transaksjonsområde vurderer vi risiko ut fra iboende risiko og kontrollrisiko.

Hva som inngår i denne vurderingen, fremgår i figuren nedenfor. Grunnlaget for risikovurderingen av iboende risiko følger i vedlegg 1, med separat kolonne som omtaler de mest fremtredende mislighetsrisikoene for det enkelte området.

<p>Vi vurderer iboende risiko</p>	<p>Dette er risikoen for vesentlige feil i regnskapet før vi tar hensyn til interne kontrolltiltak. Vurdering gjøres med utgangspunkt i fastsatte faktorer som kompleksitet, subjektivitet, endring, usikkerhet samt eksponering for feilinformasjon som følge av manglende objektivitet hos ledelsen. Jo mer komplekst noe er, jo høyere er risikoen for at det kan bli vesentlige feil i det avlagte regnskapet.</p>
<p>Vi kartlegger og vurderer kontrollrisiko</p>	<p>Dette er risikoen for at en feil som kan være vesentlig for kommunens avlagte regnskap ikke blir forhindre, oppdaget eller korrigert av kommunens internkontroll. Det kan handle om risiko i kommunens IT-systemer, rutiner eller etterkontroll. Kommunens forebyggende og avdekkende kontroller skal være dokumenterte, gjennomføres systematisk og kunne etterprøves. Det skal være mulig for revisor å se</p> <ul style="list-style-type: none"> • hva som er kontrollert • hvordan det er kontrollert • hvem som har kontrollert det • hva som er avdekket • om avvik er rettet opp • om det er iverksatt korrigerende tiltak innen rimelige frister <p>Der iboende risiko er høy, bør etterkontroller utføres av andre enn de som utfører oppgaven til daglig. Høy kontrollrisiko innebærer en vurdering av at det kan være svake eller manglende kontroller.</p>

Figur 2 Iboende risiko og kontrollrisiko

Kommunerevisjonen tilpasser angrepsvinkelen for regnskapsrevisjonen ut fra en vurdering av om virksomhetenes kontroller er tilstrekkelig, og om de fungerer som forutsatt. Som revisor har vi en plikt til å rapportere til administrativ ledelse når vi avdekker svakheter i den økonomiske internkontrollen. Dersom vi avdekker svakheter vi mener er vesentlige, skal disse rapporteres i nummererte brev til kontrollutvalget med kopi til byrådet, jf. kommuneloven § 24-7 første ledd bokstav c. Formålet med rapporteringen er blant annet å avklare revisjonsmandatets forutsetninger. Videre skal revisors rapportering til ledelsen gi et grunnlag for forbedringsarbeid, og bidra til å redusere risikoen for vesentlige feil. Rapporteringen skal også sette kontrollutvalget i stand til å følge opp sitt tilsynsansvar.

2 Lønn og sosiale utgifter

I dette kapitlet oppsummerer vi vår vurdering av kontrollrisiko på lønnsområdet, gjennomførte kontrollaktiviteter og sentrale funn. Det inkluderer svakheter i internkontrollen, utfordringer i refusjonskrav mot NAV og forhold i den nye reise- og utleggsmodule. En sentral del av vår revisjon på lønnsområdet omhandler kommunens HR-system og tilhørende forsystemer.

Tabell 1 nedenfor viser de regnskapsførte utgiftene til lønn og sosiale tjenester, samt beløpet som er refundert for sykelønn og fødselspenger. Kolonnen for iboende og kontrollrisiko inneholder Kommunerevisjonens vurdering av disse. Under konklusjon skiller vi mellom «Etterspurt tiltak» og «OK». «Etterspurt tiltak» innebærer at vi i vår konklusjon vurderer at det er behov for forbedringer, og at vi i vår kommunikasjon har etterspurt tiltak som kan bidra til en tilfredsstillende kontroll.

Tabell 1 Lønn og sosiale utgifter

	Beløp (mill. kroner)	Iboende risiko	Kontroll risiko	Konklusjon
Lønnsutgifter og sosiale utgifter	45 887			Etterspurt tiltak
Refundert sykelønn og fødselspenger	-2 247			Etterspurt tiltak

Kilde: Tallene i tabellen er summert fra kommunens konsoliderte regnskap, og viser samlet tall hentet fra drift – og investeringsregnskapet 2025.

2.1.1 Lønnsutgifter og sosiale utgifter

Lønn til faste ansatte utgjør mesteparten av kommunes lønnsutgifter. For lønnsområdet reduserer systembaserte kontroller i HR-systemet og tilhørende forsystem risikoen for vesentlige feil.

Kommunerevisjonen mener kontrollrisikoen er lav på grunn av systematikken i lønnstransaksjoner i HR-systemet og kontrollen av innrapportering til offentlige myndigheter. Samtidig erfarer vi at deler av området kan ha middels til høy risiko for feil og misligheter. Det skyldes at det fortsatt er manuelle rutiner, timelister, utlegg, bruk av kredittkort, og at ansatte kan ha arbeidsforhold på tvers av kommunens virksomheter.

2.1.2 Refundert sykelønn og fødselspenger

Ansatte i kommunen får utbetalt lønn mens de er syke eller er i foreldrepermisjon. Kommunen har digitale sykemeldinger, og kommunens lønnsfunksjon og lokal forvalter skal følge opp arbeidsflyt og krav mot NAV.

Kommunerevisjonen vurderer at kontrollrisikoen er middels på dette området. Det skyldes at kommunen fortsatt tapsfører sykelønn og fødselspenger som blir beregnet som krav og av ulike grunner ikke blir refundert fra NAV. Her vurderer vi at kontrollen ikke i tilstrekkelig grad har identifisert årsaken til tapene og har iverksatt relevante tiltak i tide.

2.2 Gjennomføring av revisjonen

Revisjonen er rettet mot relevante interne kontrollrutiner både hos kommunens virksomheter og hos Felles lønnstjeneste (FLT), som fra 2026 inngår i Økonomi- og forvaltningsetaten. Vi har

også utført ulike tester for å kunne uttale oss om HR-systemet (inkl. forsystemene HR -web, reise- og utleggsmodulen, GAT, WinTid, Fasit og Visma InSchool). Vi har blant annet vurdert

- endringslogg for faste lønnsendringer
- tilgangsstyring
- at ingen kan både registrere og godkjenne egne lønnsdata
- automatiske beregninger av skatt, pensjon og arbeidsgiveravgift
- om det er etablert regelmessige avstemminger

Videre har vi undersøkt FLT's kontroll av store netto utbetalinger, og virksomhetens dokumentasjon og vurdering knyttet til berettiget utbetaling. Vi har gjennomført en IT-revisjon av et utvalg generelle IT- og applikasjonskontroller i den nye reise- og utleggsmodulen.

Kommunerevisjonen har gjennomført egne kontroller på områder med forhøyet mislighetsrisiko. Det gjelder for eksempel utbetalinger til ansatte med arbeidsforhold på tvers av kommunen. Dette er en årlig oppfølging av *Nummerert brev 03/2022 - Mangler ved den økonomiske internkontrollen på lønnsområdet for ikke-rutinemessige transaksjoner eller når noen utfører arbeid på tvers av kommunens virksomheter*. Selv om det nummererte brevet omhandlet funn fra 2022, erfarer vi at tilsvarende risiko fortsatt eksisterer. Andre områder med forhøyet mislighetsrisiko er bruk av kredittkort og store nettoutbetalinger.

Det har også i 2025 vært betydelige tapsføringer (87,8 millioner kroner) av sykepenge- og foreldrepenge- og refusjoner. Både kommunen og vi har fulgt opp problemstillingen i de virksomhetene med vesentlige uavklarte krav.

2.3 Kommunerevisjonens konklusjon

Lønnsområdet består av lønnsutbetalinger til et stort antall ansatte. Området har velfungerende systemer og kontroller. Kommunerevisjonen vurderer at det ikke er risiko for vesentlige feil på lønnsområdet. Samtidig har vi også i 2025 rapportert funn fra områder der vi mener kommunen bør vurdere tiltak for å bedre internkontrollen. De konkrete sakene vi har fulgt opp i 2025 viser at det fortsatt mangler overordnede kontroller på tvers av virksomhetene for å redusere risiko for feil utbetalinger. Det gjelder sakene om ikke-rutinemessige transaksjoner og om situasjoner der noen utfører arbeid på tvers av kommunens virksomheter.

Gjennomgangen av den nye reise- og utleggsmodulen viser at det er etablert et godt samarbeid mellom systemeier og systemforvalter. Samtidig avdekket gjennomgangen svakheter i de generelle IT-kontrollene, applikasjonskontrollene og kontrollmiljøet generelt. Gjennomgangen viser mange tilfeller av feil merverdiavgiftsbehandling i HR-systemet. Kommunerevisjonen vurderer at kommunens nye reise- og utleggsmodul i begrenset grad bidrar til å redusere de identifiserte mislighetsrisikoene. Videre mener vi at den nye reise- og utleggsmodulen i større grad burde ha styrket internkontrollen gjennom innebygde logiske sperrer og systemkontroller. Det inkluderer kontroller som forhindrer gjenbruk av underlagsdokumentasjon, eller avdekker uberettigede endringer i dokumentasjonen.

Vi mener at det fortsatt er risiko i prosessen med refusjonskrav mot NAV. Årsakene til tapsføring er sammensatt, og det er iverksatt tiltak for å sikre at berettigede refusjonskrav

følges opp og innbetales. Det er blant annet iverksatt tiltak for å sikre bedre styring og datakvalitet i refusjonsprosessen. Kommunerevisjonen skal gjennomføre en forenklet etterlevelsesk kontroll i 2026. Her vil vi blant annet kontrollere om det er etablert tilstrekkelig systematikk og hensiktsmessige rutiner for å sikre at berettigede refusjonskrav blir fulgt opp og innbetalt.

2.4 Kommunikasjon om revisjonen

Vi har rapportert resultatet fra undersøkelser rettet mot utvalgte virksomheter til de virksomhetene undersøkelsene gjelder, og sendt en kopi til overordnet byrådsavdeling.

4. februar 2026 sendte vi likelydende lønnsbrev til Økonomi- og forvaltningsetaten og Byrådsavdeling for finans. Økonomi- og forvaltningsetaten fikk brevet på grunn av etatens rolle i felles lønnstjenester. Byrådsavdelingen fikk brevet fordi den er overordnet byrådsavdeling og fordi den er systemeier for HR-systemet. I svarbrevet fra Økonomi- og forvaltningsetaten melder den relevante tiltak. Ifølge brevet er det virksomhetene som eier datagrunnlaget i henhold til gjeldende organisering og arbeidsdeling. Etaten peker videre på at det er virksomhetene som har ansvaret for å sikre og kontrollere at utbetalinger er korrekt, dokumentert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. For transaksjoner som mottas fra forsystemer til utbetaling i HR-systemet, er det ifølge etaten også virksomhetene som har ansvaret for at samtlige transaksjoner er kontrollert og at disse er korrekte. Kommunerevisjonen vil på dette området følge opp svaret da det kan være behov for å konkretisere ansvarsfordelingen. Det handler ikke bare om kontroll ved godkjenning av transaksjon. For transaksjoner med mislighetsrisiko, kan det være relevant å se hvordan virksomheten har mulighet til å gjennomføre etterkontroll.

26. januar 2026 avga Kommunerevisjonen en revisjonsrapport for gjennomført IT-revisjon til Økonomi- og forvaltningsetaten, med kopi til Byrådsavdeling for finans. Rapporten handler om internkontrollen i og rundt reise- og utleggsmodule. Svarbrevet fra Økonomi- og forvaltningsetaten inneholder blant annet en detaljert tiltaksliste. Kommunerevisjonen vil følge opp denne gjennom regnskapsrevisjonen i 2026.

3 Innkjøp

I dette kapitlet oppsummerer vi vår vurdering av kontrollrisiko og gjennomførte revisjonshandlinger for kjøp av varer og tjenester, samt merverdiavgift- og merverdiavgiftskompensasjon. Vi beskriver hvordan systemkontroller i økonomisystemet fungerer, hvilke tester som er gjennomført, og hvor det fortsatt er identifisert risiko eller mangler.

Tabell 2 nedenfor viser de regnskapsførte utgiftene til kjøp av varer og tjenester, samt kompensasjon for merverdiavgift. Kolonnen for iboende og kontrollrisiko inneholder Kommunerevisjonens vurdering av disse. Under konklusjon skiller vi mellom «Etterspurt tiltak» og «OK». Etterspurt tiltak» innebærer at vi i vår konklusjon vurderer at det er behov for forbedringer, og at vi i vår kommunikasjon har etterspurt tiltak som kan bidra til en tilfredsstillende kontroll.

Tabell 2 Innkjøp

	Beløp (mill. kroner)	Iboende risiko	Kontroll risiko	Konklusjon
Kjøp av varer og tjenester	51 007			OK
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 599			Etterspurt tiltak

Kilde: Tallene i tabellen er summert fra kommunens konsoliderte regnskap, og viser samlet tall hentet fra drift- og investeringsregnskapet for 2025.

3.1.1 Kjøp av varer og tjenester

Systembaserte kontroller i økonomisystemet og tilhørende leverandørregister reduserer risikoen for vesentlige feil i regnskapet. Mesteparten av leverandørfakturaene er på elektronisk handels-format (EHF-faktura). Det er ulike behandlingskriterier i økonomisystemet som blant annet skal sikre korrekt arbeidsflyt og arbeidsdeling. Videre er det et sentralt leverandørregister i økonomisystemet. Den etablerte løsningen innebærer blant annet automatisk kontroll mot enhetsregisteret og KAR-registeret (konto- og adresseregister), som følges opp gjennom etablerte kontroll- og overvåkingsrutiner.

Kommunerevisjonen anser kontrollrisikoen til å være lav samlet sett. Det baseres på at det er god systematikk i økonomisystemet og leverandørregisteret. Kjøp som behandles utenfor de fastsatte behandlingskriteriene har som regel økt kontrollrisiko. Videre øker kontrollrisikoen når anskaffelsesprosesser ikke dokumenteres, og når kontrakter ikke blir tilstrekkelig fulgt opp. Det innebærer også økt mislighetsrisiko.

3.1.2 Merverdiavgift/-kompensasjon

Manglende avgrensing og avklaring av kommunens praksis kan innebære at kommunens skattemeldinger for merverdiavgiftskompensasjon inneholder krav som ikke er kompensasjonsberettiget. Det er risiko for at krav i skattemeldingene ikke er berettiget for følgende deler av kravet:

- særskilt tilrettelagte boliger
- aktivitet i konkurranse med virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget
- utleie av fast eiendom

Kommunerevisjonen mener at det er risiko for å tape merverdiavgiftskompensasjon/-fradrag som er berettiget på grunn av manglende etterkontroller. Videre vurderer Kommunerevisjonen at kontrollrisikoen er middels. Det skyldes at kommunens internkontroll for avgiftsbehandlingen i for liten grad tar høyde for områdene med særskilt risiko for feil, og mangler ved skattemeldingene for merverdiavgift/-kompensasjon.

3.2 Gjennomføring av revisjonen

3.2.1 Kjøp av varer og tjenester

Vi tester årlig utvalgte nøkkelkontroller og oppsett i økonomisystemet knyttet til elektronisk fakturabehandling. Regnskapsrevisjonen for 2025 har blant annet omfattet gjennomgang/tester av automatiske og manuelle nøkkelkontroller i og rundt leverandørregisteret. Det inkluderer blant annet tilgangskontroller, arbeidsdeling, logging og håndtering av varslar. Videre har vi gjennomført tester av

- arbeidsdeling i fakturaflyt
- bruk av funksjonalitet i økonomisystemet for å dokumentere varemottakskontroll
- autogodkjenning av fakturaer

Testene har ikke avdekket vesentlige svakheter eller feil.

Noen virksomheter har høyere risiko på området enn andre, og for disse gjennomfører vi særskilte revisjonshandlinger. Vi gjennomfører også særskilte revisjonshandlinger for mislighetsrisiko innenfor kjøp av varer og tjenester.

I kontrollutvalgets møte 21. januar 2025 (sak 3) ble utvalget informert om at vi skulle gjennomføre en etterlevelseskontroll av fullmakter for innkjøp. Undersøkelsen er gjennomført i åtte virksomheter og vil bli oppsummert i en egen sak til utvalget. I forlengelsen av etterlevelseskontrollen har vi gjennomgått anskaffelses- og bilagsdokumentasjon for utvalgte anskaffelser på andre områder enn det som omfattes av kontrollen. Vi er i gang med en oppfølging av *Nummerert brev 10/2024 - Forbehold i attestasjonsuttalelse om opplysningsplikten ved kjøp fra selvstendig næringsdrivende.*

3.2.2 Merverdiavgift/-kompensasjon

Vi har gjennom året fulgt opp status både med byrådsavdelingene og de virksomhetene som har størst risiko på området. Vi bygger på kommunens internkontroll i den grad det er effektivt. I forbindelse med våre attestasjoner rettet mot kommunens kompensasjonskrav, gjør vi stikkprøver av grunnlag i virksomhetene.

Vi erfarer at flere av de største virksomhetene har internkontroll rettet mot kravet for egen virksomhet, og at kontrollene deres er egnet til å avdekke feil. For virksomhetene med særskilt risiko eller komplisert merverdiavgiftsbehandling, gjennomfører vi flere kontroller. Ifølge Byrådsavdeling for finans kan etableringen av felles regnskapstjenester fra 2026 være et bidrag til at byrådsavdelingen kan ta en mer offensiv rolle i utforming og oppfølgingen av internkontrollen på avgiftsområdet.

3.3 Kommunerevisjonens konklusjon

Vi har ikke avdekket et vesentlig omfang av svakheter eller mangler i våre undersøkelser av innkjøp. Vi har imidlertid avdekket flere tilfeller der godkjenning av anskaffelsesdokumentasjon (anskaffelsesprotokoll, kontrakt, endringsmeldinger) ikke skjer i henhold til virksomhetenes fullmaktsmatriser, og der godkjenning ikke dokumenteres. Dette har vi avdekket gjennom regnskapsrevisjonen flere ganger tidligere.

I likhet med tidligere år, har Kommunerevisjonen for 2025 tatt forbehold i de seks terminvise skattemeldingene for merverdiavgiftskompensasjon. Vi erfarer fortsatt mangler ved både overordnet risikovurdering for kommunen på merverdiavgiftsområdet, og ved overordnede dokumenterte etterkontroller av de terminvise skattemeldingene. Vi erfarer at internkontrollen på området varierer mellom kommunens virksomheter. I Oslo kommunes årsregnskap 2025 Vedlegg 1, note 4.25 *Merverdiavgiftskompensasjon og merverdiavgift* beskrives tiltak. Her fremgår det blant annet at det skal etableres en faggruppe som skal utvikle felles arbeidsprosesser i avgiftshåndteringen. Dette er ment å bidra til å redusere risikoen for feil og oppnå et akseptabelt nivå.

3.4 Kommunikasjon om revisjonen

Gjennomganger og tester av behandlingskriterier i økonomisystemet har ikke avdekket svakheter med behov for særskilt rapportering. Vi har rapportert resultatet av undersøkelser rettet mot utvalgte virksomheter til de virksomhetene undersøkelsene gjelder, og sendt en kopi til overordnet byrådsavdeling.

Finansutvalgets behandlet 15. mai 2025 (sak 56) Nummerert brev 01/2025 – *Vesentlige mangler i den økonomiske internkontrollen knyttet til merverdiavgift*. Finansutvalget la til grunn at byrådet påser at tilstrekkelig god økonomisk internkontroll knyttet til merverdiavgiftskompensasjon kommer på plass, og ser frem til ny rapportering fra Kommunerevisjonen i forbindelse med regnskapsrevisjonen for 2025. Den 22. januar 2026 sendte Kommunerevisjonen et brev til Byrådsavdeling for finans for å følge opp meldte tiltak og vil komme med oppdatert status til kontrollutvalgets regnskapsmøte i april.

4 Brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter

I dette kapitlet oppsummerer vi vår vurdering av kontrollrisiko og gjennomførte revisjonshandlinger for kommunens brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter. Vi omtaler IT-revisjonen av et fagsystem i Brann- og redningsetaten. Vi beskriver hvordan dette og andre inntektssystemer og de tilhørende kontrollene fungerer, hvor det er identifisert variasjoner eller svakheter, og hvilke funn som er gjort i årets revisjon.

Tabell 3 nedenfor viser de regnskapsførte inntektene fra brukerbetaling, samt salgs- og leieinntekter. Kolonnen for iboende og kontrollrisiko inneholder Kommunerevisjonens vurdering av disse. Under konklusjon skiller vi mellom «Etterspurt tiltak» og «OK». «Etterspurt tiltak» innebærer at vi i vår konklusjon vurderer at det er behov for forbedringer, og at vi i vår kommunikasjon har etterspurt tiltak som kan bidra til en tilfredsstillende kontroll.

Tabell 3 Brukerbetaling og salgs- og leieinntekter

	Beløp (mill. kroner)	Iboende risiko	Kontroll risiko	Konklusjon
Brukerbetalinger	-1 806			Etterspurt tiltak
Salgs- og leieinntekter	-19 585			OK

Kilde: Tallene i tabellen er summert fra kommunens konsoliderte regnskap, og viser samlet tall hentet fra drift- og investeringsregnskapet for 2025.

4.1 Vurdert kontrollrisiko

4.1.1 Brukerbetalinger

For brukerbetalinger i kommunen er prisene ofte basert på både statlige og kommunale vedtak (barnehage, AKS, helse- og omsorgstjenester, institusjonsopphold og egenandel for praktisk bistand). For noen brukerbetalinger er det differensierte satser basert på brukeres inntektsgrunnlag. Kommunen har digitalt grensesnitt mot skatteetaten for å innhente skatteoppgjør. Det er ulike IT-systemer for de ulike ordningene. Utdanningsetaten har fra 2026 overtatt barnehagemyndigheten fra bydelene, og vil etter dette ha en sentralisert oppgave både for barnehage og skolefritidsordningen. Beregningsmodellen av vederlag på sykehjem er delvis automatisert gjennom bruk av robot. Det bidrar til en mer ensartet etterkontroll. Vår erfaring er likevel at bydelene har ulik tilnærming til hvordan de praktiserer rutiner for beregning og etteroppgjør. Ved legevakten skjer betaling etter samme satser som hos fastlegen via automat på stedet, eller faktura innen 48 timer.

4.1.2 Salgs- og leieinntekter

Det vesentligste av kommunens eksterne salgsinntekter i driftsregnskapet er årsavgifter/kommunale gebyrer med faste satser som er vedtatt av bystyret. Vedtatte satser er lagt inn i IT-systemene av autoriserte ansatte. Prosessene for fakturering av gebyrer er i stor grad automatiserte. Inntekter fra parkering, billetter, kurs osv. har ikke den samme systematikk som for gebyrer. Dette innebærer at denne typen inntekter vil ha noe høyere risikoen for feil. Størstedelen av leieinntektene er basert på standarder og kontrakter, men det er stor variasjon i hvordan kommunens virksomheter følger opp kontraktene. Noen kontrakter

har kombinerte eller variable elementer. Det øker risikoen for feil vurdering og periodisering. En del virksomheter har kontantomsetning, der bokføringsloven stiller spesifikke krav til dokumentasjon og registrering. Mislighetsrisikoen er størst der kommunen har kontantomsetning og ved tildeling av leiekontrakter. Kommunen har i investeringsregnskapet salg av anleggsmidler og eiendom. Dette er vesentlige og ikke rutinemessige transaksjoner hvor det kan være høyere risiko.

Virksomhetenes kontrollmiljø varierer for brukerbetalinger og salgs - og leieinntekter. Vi vurderer likevel at inntektsområdene har lav kontrollrisiko for kommunen sett under ett. Det skyldes at

- inntektssystemene stort sett har innebygde automatiserte kontroller/applikasjonskontroller som fungerer tilfredsstillende
- virksomhetene gjennomfører egne kontroller i tillegg

Bestiller-utfører modellen gjør at kjøp og salg mellom virksomheter i kommunen utgjør vesentlige transaksjoner. For 2025 utgjør internomsetning mellom bykassens virksomheter ca. 6,5 milliarder kroner, der 4,1 milliarder utgjør Sykehjemsetatens salg av sykehjemsplasser til bydelene. Oslobygg KF har i all hovedsak intern omsetning, der en vesentlig del av inntektene kommer fra husleie som Utdanningsetaten betaler for skolene. Den interne omsetningen revideres i forbindelse med

- elimineringer i kommunens konsoliderte regnskap
- KOSTRA-rapportering av kommunens regnskapstall til Statistisk sentralbyrå.

4.2 Gjennomføring av revisjonen

4.2.1 Brukerbetalinger

Vår revisjon omfatter utførte kontroller rettet mot foreldrebetaling både for skolefritidsordningen (AKS) og barnehager. Kontrollene for barnehager omfatter blant annet

- endring av faste satser i IT-systemene
- tilgangskontroller
- kontroll mot bokførte inntekter i utvalgte bydeler med særlig fokus rettet mot de med redusert oppholdsbetaling

Systemet for oppholdsbetaling på AKS ble skiftet ut i 2025, og det blir gjennomført revisjon av inntekten i Utdanningsetaten.

Som tidligere år gjennomfører vi revisjon av vederlagsberegning for opphold i sykehjem gjennom stikkprøvekontroll. Det inkluderer blant annet systemkontroller rettet mot endringshåndtering og tilgangskontroller samt kontrollerer av bokførte inntekter i utvalgte bydeler.



Figur 3 Virksomheter med brukerbetalinger

4.2.2 Salgs- og leieinntekter

Oslo Havn KF har inntekter fra havnerelatert virksomhet. Det gjelder for eksempel skipsanløp, håndtering av gods og passasjerer og inntekt fra tilhørende landareal og bygg. Kommunens to andre foretak har vesentlige inntekter fra utleie av kommunale boliger, lokaler og tomter.

Ti etater står for en vesentlig del av bykassens salgs- og leieinntekter i 2025. Disse virksomhetene fremgår i figuren nedenfor.



Figur 4 Virksomheter med store salgs- og leieinntekter

Inntektssystemene er virksomhetsspesifikke. Kommunerevisjonen kartlegger og vurderer internkontrollen i og rundt systemene på rotasjonsbasis. I 2025 gjennomførte vi en IT-revisjon av fagsystemet Cubit i Brann- og redningsetaten, som blant annet skal støtte opp under fakturering av feiegebyr. Etaten anskaffet systemet i 2021 fordi den hadde behov for et nytt og helhetlig fagsystem for brannforebyggende avdeling, som blant annet inkluderte prosessene for å beregne tilsyns- og feiegebyr.

4.3 Kommunerevisjonens konklusjon

Vår gjennomgang av brukerbetalinger har ikke avdekket vesentlige beløpsmessige feil.

20. mai 2025 (sak 38) behandlet kontrollutvalget nummerert brev 02/2025 – *Forbehold i attestasjonsuttalelse om vederlagsberegning for opphold på sykehjem*. Brevet gjelder forenklet etterlevelseskontroll av kommunens vederlagsberegning for opphold på sykehjem. I svarbrev fra april 2025 redegjør Byrådsavdeling for helse for hvordan byrådsavdelingen ønsker å følge opp Kommunerevisjonens funn. Kommunerevisjonen etterspurte status for meldte tiltak på nyåret 2026.

Vår gjennomgang av fagsystemet for fakturering av feiegebyr i Brann- og redningsetaten avdekket at vi ikke kan bygge på internkontrollen i systemet. Etaten hadde ikke gjennomført tilstrekkelige kontroller for å sikre at datakvaliteten som ligger til grunn for fakturering av tilsyns- og feiegebyr var av tilfredsstillende kvalitet i systemet. På bakgrunn av dette og manglende kontroller i og rundt IT-systemet, hadde ikke etaten fakturert feiegebyr siden 2021. Estimert for årene 2022-2024 utgjorde dette i underkant av 4 millioner kroner.

4.4 Kommunikasjon om revisjonen

Vi har der vi har avdekket forbedringspunkter, rapportert resultatet til de virksomhetene undersøkelsene gjelder med kopi til overordnet byrådsavdeling.

Vi sendte brev til Brann- og redningsetaten 2. juli 2025 etter vår gjennomgang av internkontrollen i og rundt Cubit. I svarbrevet fra etaten fremgår det at den ville iverksette anbefalte tiltak og ta funnene med i vurderingen ved anskaffelse av ny tilsynsløsning.

19. januar 2026 sendte Kommunerevisjonen brev til Byrådsavdeling for helse, der vi etterspurte status for iverksetting av meldte tiltak varslet i forbindelse med nummerert brev 02/2025 – *Forbehold i attestasjonsuttalelse om vederlagsberegning for opphold på sykehjem*.

5 Overføringer og tilskudd

I dette kapittelet oppsummerer vi vår vurdering av kontrollrisiko og gjennomføring av revisjonshandlinger for flere ulike ordninger. Vi omtaler revisjon av sosialstønad, inkludert IT-revisjon av sosialtjenestens fagsystem Fasit. I tillegg omtaler vi ulike velferdsordninger, tilskuddsforvaltning og overføringsinntekter. Vi beskriver hvordan systemer, rutiner og internkontroll fungerer, hvor det er avdekket svakheter eller variasjoner mellom virksomheter, og hvilke funn som har betydning for risikoen for feil og misligheter i regnskapet.

Tabell 4 nedenfor viser de regnskapsførte utgiftene til sosialstønad, velferdsordninger, tilskudd til andre og inntekt fra overføringer. Kolonnen for iboende og kontrollrisiko inneholder Kommunerevisjonens vurdering av disse. Under konklusjon skiller vi mellom «Etterspurt tiltak» og «OK». Etterspurt tiltak» innebærer at vi i vår konklusjon vurderer at det er behov for forbedringer, og at vi i vår kommunikasjon har etterspurt tiltak som kan bidra til en tilfredsstillende kontroll.

Tabell 4 Overføringer og tilskudd

	Beløp (mill. kroner)	Iboende risiko	Kontroll risiko	Konklusjon
Sosialstønad	2 437			Etterspurt tiltak
Velferdsordninger	-1 791			Etterspurt tiltak ¹
Tilskudd til andre	2 597			Etterspurt tiltak
Overføringer	- 580			Etterspurt tiltak

Kilde: Tallene i tabellen er summert fra kommunens konsoliderte regnskap, og viser samlet tall hentet fra drift- og investeringsregnskapet for 2025. Overføringer og tilskudd er en sammensatt posteringsgruppe, som har både inntekts-, og utgiftsposter i regnskapet. Poster som refundert sykelønn og fødselspenger er omtalt i kapittel 2, og kompensasjon for merverdiavgift i kapittel 3. Øvrige poster som inngår i disse regnskapspostene, har vi delt opp i de fire områdene som fremgår i tabellen.

5.1 Vurdert kontrollrisiko

Regnskapspostene omfatter et variert spekter av ulike kommunale oppgaver med mange ulike regelverk og med varierende grad av skjønsmessige vurderinger. Dette gir en høyere iboende risiko enn for mer standardiserte inntekts- og utgiftsområder.

5.1.1 Sosialstønad

Fasit er sosialtjenestens fagsystem som har vært i bruk ved alle NAV-kontorene i Oslo siden 2015. Fagsystemavdelingen i Helseetaten (FSA) er systemforvalter. Systemforvalteren har utviklet gode rutiner og kontroller for utbetaling av sosialhjelp med utgangspunkt i at Fasit kan

¹ Tilskudd for særlig ressurskrevende har middels kontrollrisiko, mens øvrige har lav.

brukes aktivt som et kontrollverktøy. Det finnes omfattende brukerdokumentasjon som beskriver hvilke kontroller bydelene skal gjennomføre. Systemforvalteren kan også følge med på om bydelene faktisk utfører disse kontrollene og purre når kontroller ikke gjennomføres som forutsatt.

I 2025 bisto Velferdsetaten bydelene med analyser av sosialhjelpsdrivere og brukte maskinlæring for å finne mønstre og sammenhenger i hva som påvirket sosialhjelpsutbetalingene. Bydelene har i hele 2025 fått månedlig oppdaterte analyser i Power BI.

Kommunerevisjonens vurdering av kontrollrisikoen påvirkes av at flere bydeler ikke gjennomfører fastsatte kontroller som forutsatt. Vedtak kan påvirkes av skjønnsutøvelse, og det tilsier et behov for systematisk etterkontroll av saksbehandling og utbetalinger. Uklare roller og svak etterkontroll gjør at Kommunerevisjonen anser kontrollrisikoen som middels.

5.1.2 Velferdsordninger

Kommunen har ulike ordninger som er statlig finansiert, gjerne i kombinasjon med kommunal finansiering. Flere av disse ordningene omfatter prosesser som går på tvers av etater, bydeler og foretak. I denne rapporten omtales disse som «velferdsordninger».

Integreringstilskudd og introduksjonsstønad

Integreringstilskudd skal dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommunen har de fem første årene for bosetting av flyktninger. Tilskuddet er basert på Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDI) egen registrering av flyktninger i kommunen.

Velferdsetaten viderefordeler tilskuddet fra direktoratet til de virksomhetene som har utgifter til bosetting av flyktninger.

Bydelene har ansvaret for utbetaling av introduksjonsstønad. Grunnlaget for utbetaling blir registrert i fagsystemet Socio, og utbetales via HR-systemet ved kommunens lønnskjøring.

Kommunerevisjonen anser kontrollrisikoen for mottatt tilskudd som lav, da grunnlaget er fastsatt av IMDI. Utbetalt introduksjonsstønad avstemmes av bydelene og inngår i kommunens lønssystem. Kontrollrisiko vurderes som lav. Intern allokering inngår ikke i vår vurdering av kontrollrisiko.

Bostøtte

Bostøtte er en ordning for de som bor i kommunal bolig. Det er bydelene, Boligbygg Oslo KF og Velferdsetaten (Ungbo) som tildeler/administrerer kommunale boliger. Bostøtten består i hovedsak av én del med flat prosentsats og én del som er behovsprøvd. For å få bostøtte kreves det at beboeren søker Husbanken om statlige bostøtte. Den statlige bostøtten inntektsføres i Velferdsetatens regnskap og samordnes med den kommunale bostøtten. Velferdsetaten viderefordeler bostøtten til bydeler og Boligbygg Oslo KF, som motregner støtten på husleiefaktura til beboerne.

Bostøtte innebærer samhandling med Husbanken og kommunale virksomheter.

Kommunerevisjonen anser kontrollrisikoen for bostøtte å være lav fordi det er dokumenterte rutiner som følges opp med etterkontroll og regelmessige avstemminger.

Startlån

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Husbanken gir kommunen lån for å finansiere utlån til enkeltpersoner. Det er bydelene som behandler søknader om lån. Velferdsetaten er ansvarlig for forvaltningen av lånene, og benytter Intrum som forvalter. Forvalter følger opp misligholdte lån, og har rutiner for dette arbeidet. Velferdsetaten foretar en risikovurdering av rente- og avdragsfordringene i forbindelse med regnskapsavslutningen. Etaten gjør månedlige avstemminger.

Startlån innebærer samhandling med Husbanken og kommunale virksomheter. Kommunerevisjonen anser kontrollrisikoen for startlån å være lav fordi det er dokumenterte rutiner som følges opp med etterkontroll og regelmessige avstemminger.

Tilskudd for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere, kan søke Helsedirektoratet om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter som følge av disse tjenestene. Hver bydel har ansvaret for å utarbeide og sende inn refusjonskrav i tråd med ordningen. Oppgaven krever revisorbekreftelse før kravet blir sendt inn til fastsatt frist første uken i mai. Bydelene inntektsfører hvert år forventet refusjon (inntektsestimat) i regnskapet.

Kommunerevisjonen vurderer at tilskudd for særlig ressurskrevende tjenester har middels kontrollrisiko. Gjennom vår revisorbekreftelse, ser vi at bydelene på enkelte områder har ulik praksis for beregning av refusjonskravet. Det er ingen overordnet kontroll av bydelenes beregning før vi som revisor gjennomfører kontroll. Vi erfarer også at enkelte bydeler har relativt store avvik mellom avsatt inntekt og faktisk beregnet refusjonskrav.

5.1.3 Tilskudd til andre

Kommunen forvalter mange ulike tilskuddsordninger der kommunen gir økonomisk støtte til virksomheter, lag, foreninger, frivillige organisasjoner og andre. Området er regulert gjennom bystyrets vedtak *Regler for tilskuddsforvaltningen* fra 2002 som utdypes i byrådens rundskriv 10/2003. Gjennom kommunens økonomireglement har byrådet delegert fullmakten til de virksomhetene som er gitt bevilgninger på budsjettkapitler. Byrådet sikrer at tilskuddsordninger vedtatt av bystyret blir utbetalt.

Tilskuddene behandles i hovedsak i kommunens sak- og arkivsystem Acos Websak, der kommunen har utviklet en tilskuddsmodul for behandling av søknader og vedtak som igjen danner grunnlag for bokføring og utbetaling. Selv om dette omtales som en tilskuddsmodul, dreier det seg om funksjonalitet som er innebygd i kommunes arkivløsning. Funksjonaliteten inkluderer:

- automatisk journalføring av søknadsskjemaer og rapporter
- felter for tilleggsdata for saksbehandlingen
- vedtaksmaler
- samlet generering av vedtaksbrev
- automatisk overføring til økonomisystemet

Tilskuddsmodulen brukes av 21 virksomheter (bydeler, etater og byrådsavdelinger).

Kommunerevisjonen vurderer at kontrollrisikoen for tilskuddsforvaltningen er middels. Hver virksomhet har satt opp modulen ulikt. Selv om systemet legger til rette for dokumentasjon av saksbehandlingen, er det risiko for at ugyldige endringer av beløp godkjennes og at vurderinger som er dokumentert i modulen ikke er gyldige. Kontrollrisikoen påvirkes av mangelfulle oppsett av rettigheter, arbeidsdeling i saksbehandlingen, manglede låsing av felt som “vedtatt beløp” og “vurdering”, og manglende rapporter for å kunne foreta etterkontroller. I tillegg har virksomhetene varierende praksis for kompenserende kontroller som avstemming av vedtak mot utbetaling og dokumentert etterkontroll av om mottaker oppfyller berettigelse for tilskuddet. Det er også høy iboende risiko for inhabil saksbehandling ved tilskuddsforvaltning, som bør inngå i de kompenserende kontrollene.

5.1.4 Overføringer

Andre overføringsinntekter er i hovedsak tilskudd kommunen mottar fra statlige direktorat, departement og Statsforvalteren.

Samtidig videreformidler kommunen tilskudd. Kommunen har blant annet finansieringsansvar for private barnehager, som utgjør en av de mest vesentlige overføringene. Med hjemmel i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager vedtar bystyret lokale retningslinjer for tilskudd til private barnehager i Oslo kommune. Som fylkeskommune gir Oslo også tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater.

Kommunerevisjonens vurdering er at det normalt er lav kontrollrisiko på området, fordi overføringene i de fleste tilfeller kan totalavstemmes mot vedtak.

5.2 Gjennomføring av revisjonen

5.2.1 Sosialstønad

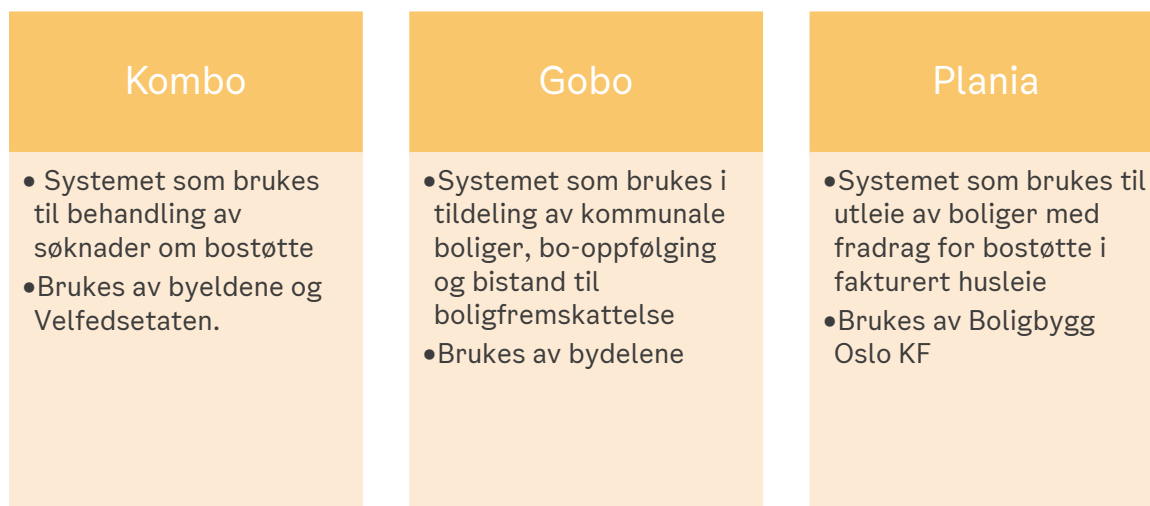
Kommunerevisjonen gjennomførte i 2025 en IT-revisjon av Fasit. Formålet med undersøkelsen var å innhente rimelig sikkerhet for at FSA har hensiktsmessige rutiner for forvaltning av Fasit, inkludert IT-styring, leverandørstyring, endringsstyring, kontinuitetsplanlegging og tilgangsstyring.

Vi gjennomførte i tillegg den årlige undersøkelsen rettet mot bydelenes NAV-kontor. Vi velger ut bydeler etter en rotasjonsplan, men inkluderer også de bydelene som hadde avvik ved forrige års revisjon i utvalget.

5.2.2 Velferdsordninger

Integreringstilskudd, bostøtte og startlån revideres med utgangspunkt i sentrale rutiner og avstemminger hos Velferdsetaten, med kartlegging og undersøkelser i bydelene.

IT-systemene som inngår i den årlige oppfølgingen av rutiner for internkontroll fremgår i figuren nedenfor.



Figur 5 Systemer brukt til velferdsordninger

Vi gjennomfører en såkalt avtalt kontrollhandling når vi kontrollerer bydelenes refusjonskrav for tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Kontrollen blir utført i samsvar med Helsedirektoratets rundskriv IS-4/2025. I forbindelse med bydelens avlagte regnskap kontrollerer vi om estimert inntekt stemmer med årets refusjonskrav.

5.2.3 Tilskudd til andre

Revisjonen er rettet mot de kommunale virksomhetene som forvalter vesentlige tilskuddsordninger. Disse er vist i figuren nedenfor.



Figur 6 Virksomheter som forvalter tilskudd

Bydelene har tilskuddsordninger, men deres samlede budsjett er mindre enn hva som forvaltes fra øvrige virksomheter.

Kommunerevisjonen gjennomførte i 2022/2023 en forenklet etterlevelseskontroll på dette området, og avga nummerert brev 9/2023 *Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av utvalgte deler av kommunens regler om tilskuddsforvaltning*. I brevet fremgår det at Kommunerevisjonens konklusjon med forbehold skyldtes at kontrollen ikke kunne fastslå i hvilken grad kommunens virksomheter hadde vurdert eller hatt grunnlag for å vurdere, bruken av midlene opp mot de fastsatte kriteriene i tildelingen. Våre vurderinger bygget på kartlegging av retningslinjer og stikkprøver av praksis i Klimaetaten, Kulturetaten, Velferdsetaten, Bymiljøetaten, Bydel Alna, Bydel Gamle Oslo og én byrådsavdeling. I 2025 igangsatte vi en oppfølgingsundersøkelse av denne kontrollen hos alle som var omfattet, med

unntak av Klimaetaten. Deres tilskudd betales etterskuddsvis med grunnlag i dokumenterte utlegg.

5.2.4 Overføringer

Kommunerevisjonen blir årlig forespurt fra kommunens virksomheter om å avgi uttalelser etter krav fra ulike statlige instanser som har gitt kommunen tilskudd for å finansiere særskilte oppgaver (Øremerkede tilskudd). Kommunens krav til rapportering samt vilkår for revisjonsuttalelsen fremgår som oftest i et tildelingsbrev eller på tilskuddsgivers nettsider. I 2025 avga Kommunerevisjonen omlag 260 ulike uttalelser. Vi erfarer at prosjektrekskap ofte er dårlig kvalitetssikret og at det mangler dokumentasjon.

I tillegg har vi gjennomgått utvalgte regnskapstransaksjoner for overførings- og tilskuddsinntekter.

5.3 Kommunerevisjonens konklusjon

5.3.1 Sosialstønad

Vår gjennomgang av Fasit viste at systemforvalter på de fleste områdene har utarbeidet detaljert og dekkende brukerdokumentasjon og rutiner for bruk av systemet. Formaliseringen av roller, ansvar og oppgaver mellom systemeier, systemforvalter og delegerte oppgaver for forvaltning og drift av både applikasjonen og tilhørende infrastruktur er mangelfull. Manglende, utdaterte eller lite detaljerte avtaler, både med leverandører og mellom forvalter og systemeier, skaper risiko for uklare ansvarslinjer og svekket styring over tid. I de undersøkte bydelene har vi sett at rutinene hovedsakelig blir fulgt, men vi har avdekket enkelte svakheter i internkontrollen for disse rutinene.

Våre undersøkelser rettet mot bydelenes NAV-kontor avdekket avvik på en eller flere av kontrollene vi gjennomførte. Dette erfarte vi også ved forrige års revisjon. Våre undersøkelser har ikke vist indikasjoner på at svakhetene er opphav til vesentlige feil i regnskapet, men medfører risiko for at feil kan oppstå og øker sannsynlighet for at bydelene ikke oppnår korrekt og lik praksis. Kontrollene vi har gjennomført viste at det er betydelig variasjon mellom bydelene i både implementering og etterlevelse av kontrollrutinene. Det indikerer at kontrollen ikke virker etter hensikten når vi ser kommunen under ett.

5.3.2 Velferdsordninger

Vår gjennomgang av integreringstilskudd, bostøtte og startlån har ikke avdekket vesentlige feil eller avvik.

Våren 2025 kontrollerte vi for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester et krav på 1,3 milliarder kroner som omfattet 903 tjenestemottakere for regnskapsåret 2024. Varslede tiltak for beregning av kravet var ikke implementert i alle bydelene og vi brukte mye tid på å få bydeler til å korrigere beregningsgrunnlag og utregninger som følge av mangelfull dokumentasjon. Vår revisjon viste også stor forskjell i presisjonsnivå mellom bydelene når det kom til avsetning i regnskapet og hva bydelen faktisk fikk refundert. Samlet var det avsatt 15 millioner kroner lavere inntekt enn hva som ble krevd. Én bydel hadde avsatt 16 millioner kroner for høy inntekt i sitt avlagte regnskap.

5.3.3 Tilskudd til andre

Oppfølgingen av forenklet etterlevelseskontroll 2022 viser at virksomhetene kun delvis har fulgt opp våre anbefalinger. To av seks virksomheter har tilfredsstillende etterlevelse per november 2025. De øvrige har fortsatt mangler, særlig når det gjelder etterkontroll av bruk av midler og saksbehandlingen.

Mangelfull internkontroll, inkludert svake applikasjonskontroller og fraværende kompenserende kontroller, innebærer økt risiko for feil og misligheter. Gitt risiko på området, vil det være nødvendig med videre oppfølging av iverksatte tiltak og kompenserende kontroller.

5.3.4 Overføringer

Innbetalinger kommunen mottar som for eksempel tilskudd til prosjekter, skal dokumenteres i henhold til bokføringsreglene. Det vil si at dokumentasjonen må vise hva beløpet gjelder og hvilken periode den omfatter. For flere av de kontrollerte innbetalingene, erfarer vi at dokumentasjonen ikke i tilstrekkelig grad etterlever lovkravet.

5.4 Kommunikasjon om revisjonen

Vi har rapportert resultatet av undersøkelser rettet mot utvalgte virksomheter til de virksomhetene undersøkelsene gjelder, og sendt en kopi til overordnet byrådsavdeling.

Kommunerevisjonen sendte 3. februar 2026 brev til Byrådsavdeling for sosiale tjenester med oppsummering etter gjennomgang av IT-revisjonen av Fasit. 11. februar supplerte vi med brev som oppsummerte resultat fra utvalgte bydeler. Vi anbefalte byrådsavdelingen å vurdere tiltak for å etablere en tydeligere oppfølgingsmekanisme som sikrer at bydelene dokumenterer, utfører og rapporterer sine kontrollaktiviteter regelmessig. Videre anbefalte vi byrådsavdelingen å vurdere tiltak for å forsterke kontroll mot de bydelene som gjentatte ganger ikke etterlever kontrollkravene. Kommunerevisjonen mener at det også kan være relevant med strengere krav til avviksbehandling, slik at avdekkede svakheter fører til korrigerende tiltak. Byrådsavdelingen har meldt tilbake om at de vil iverksette systematisk oppfølging og dialog med bydeler som ikke har gjennomført kontroller.

20. juni 2025 sendte Kommunerevisjonen en oppsummering til Byrådsavdeling for helse. Oppsummeringen handlet om kontrollen av bydelenes refusjonskrav for tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Byrådsavdelingen har iverksatt anbefalte tiltak rettet mot bydelene.

Når det kommer til internkontroll av tilskuddsforvaltningen, vil Kommunerevisjonen i forbindelse med avslutning av regnskapsrevisjon for 2025 rapportere vår vurdering av kontrollrisiko. Vi vil anbefale kommunen å vurdere kompenserende kontroller som kan bidra til å redusere risiko på området.

29. januar 2026 sendte Kommunerevisjonen en oppsummering til Byrådsavdeling for finans. Oppsummeringen handlet om vår gjennomgang av overføringsinntekter, der vi anbefalte at alle innbetalinger dokumenteres i samsvar med bokføringsregelverket, herunder at dokumentasjonen blir arkivert på bilaget i dokumentarkivet.

6 Skatteinntekter og finansforvaltning

I dette kapitelet oppsummerer vi vår vurdering av kontrollrisiko og gjennomførte kontroller av skatteinntekter, eiendomsskatt og kommunens finansforvaltning. Vi beskriver hvordan inntektene avstemmes mot eksterne kilder, hvordan finansielle disposisjoner følges opp og oppsummer med vår konklusjon.

Tabell 5 nedenfor viser de regnskapsførte inntektene fra skatt og finansforvaltningen. Kolonnen for iboende og kontrollrisiko inneholder Kommunerevisjonens vurdering av disse. Under konklusjon skiller vi mellom «Etterspurt tiltak» og «OK». Etterspurt tiltak» innebærer at vi i vår konklusjon vurderer at det er behov for forbedringer, og at vi i vår kommunikasjon har etterspurt tiltak som kan bidra til en tilfredsstillende kontroll.

Tabell 5 Skatteinntekt og finansforvaltning

	Beløp (mill. kroner)	Iboende risiko	Kontrollrisiko	Konklusjon
Skatteinntekter inkl. eiendomsskatt	-66 662			OK
Finansforvaltning	-1 031			OK

Kilde: Tallene i tabellen er summert fra kommunens konsoliderte regnskap, og viser samlet tall hentet fra drift- og investeringsregnskapet for 2025. Vurdert kontrollrisiko

6.1.1 Skatteinntekter inkludert eiendomsskatt

Størstedelen av kommunens inntekter kommer fra inntekts- og formuesskatt fra Oslos innbyggere og rammetilskudd fra staten. I tillegg krever kommunen inn eiendomsskatt. Sammen utgjør disse inntektskildene kommunens frie inntekter. Kommunen kontrollerer ikke selve skatteberegningen – dette gjøres av Skatteetaten.

Kommunens interne kontroller handler i hovedsak om avstemming av faktiske inntekter mot meldinger fra Skatteetaten og derfor er kontrollrisiko vurdert som lav. Risikoen for kommunen ligger i stedet i budsjetteringen. Kommunen tar utgangspunkt i nasjonale prognoser, og justerer for lokale forhold (befolkningssammensetning, inntektsnivå, skatteinngang tidligere år). Kommunerevisjonen mener kommunens kontrollrisiko hovedsakelig er knyttet til økonomistyring og prognoseusikkerhet.

Kommunerevisjonen vurderer at kontrollrisikoen for eiendomsskatt er lav. Eiendomsskatten for boliger fastsettes ved at kommunen bruker Skatteetatens formuesverdier, mens næringsseiendom takseres etter kommunens egne retningslinjer.

6.1.2 Finansforvaltning

Bystyret vedtok 11. juni 2025 Byrådssak 64/2025 - Revidering av Oslo kommunes finansreglement. Dette tilsier at Kommunen skal ha en sentralisert finans- og gjeldsforvaltning som omfatter lån, utlån, likviditetsplasseringer, bankavtaler, bankkontosystemer, betalingsformidling og andre større finansielle disponeringer i Oslo kommune. Finansreglementet skal vurderes av en kompetent, uavhengig instans. KPMG vurderer at finansreglementet-utkastet ikke bryter med bestemmelsene i kommuneloven eller forskriften.

Kommunerevisjonens vurdering er lav kontrollrisiko, da det foreligger klare rutiner og regelmessige avstemminger. Risikoen kan øke hvis fullmakter, dokumentasjon, arbeidsdeling eller løpende oppfølging er svak.

6.2 Gjennomføring av revisjonen

Vi har kontrollert at de bokførte skatteinntektene stemmer med oversikten som fremkommer på nettsidene til regjeringen.no.

Bokført eiendomsskatt blir kontrollert mot beregnet grunnlag. Det er ikke aktuelt med tapsavsetning og vi har kontrollert at kommunen er à jour med klagebehandlingen.

Vi kontrollerer at

- kommunens bankkontoer avstemmes
- avvik følges opp
- utbetalinger alltid godkjennes av to personer
- tilganger gjennomgås og dokumenteres jevnlig
- varslede tiltak for automatisert fjerning av tilganger ved fratredelse er fulgt opp

Vi kontrollerer innlån, utlån og aksjer ved å avstemme saldoer. Videre sjekker vi at det foreligger godkjenninger i tråd med fullmakt og vurderer om verdier er korrekt bokført.

6.3 Kommunerevisjonens konklusjon

Vår gjennomgang av skatteinntekter og finansforvaltning har ikke avdekket vesentlige feil eller avvik.

6.4 Kommunikasjon om revisjonen

Utover at vi 29. januar 2026 mottok svar fra Byrådsavdeling for finans som meldte iverksatte og planlagte tiltak for å følge opp *Nummerert brev 04/25 – Forbehold i attestasjonsuttalelse om etterlevelse av byrådets rundskriv 24/2017 Bankkonti og tilganger*, har det ikke vært grunnlag for å ta opp forhold i brev.

Vedlegg 1 Iboende risiko

Tabell er hentet fra kontrollutvalgets møte 20 januar 2026, sak 4 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen - risiko- og vesentlighetsvurdering 2026

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mistighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
1	Lønn		<p>Lønnstransaksjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transaksjonene knyttet til fast ansatte er velstrukturerte, med stor grad av automatisering. -Variabel lønn/tillegg og godtgjørelser kan ha høyere risiko ved komplekst regelverk etter arbeidsrett. -Mangelfull dokumentasjon og manuelle registreringer. <p>Sosiale utgifter</p> <p>Arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader innebærer komplekse beregninger med risiko for feil.</p> <p>NAV-refusjoner (sykepenger, foreldrepermisjon)</p> <p>Vilkår for retten til refusjoner er mer kompleks og har høyere risiko enn lønnsutbetalinger.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Formalkrav til dokumentasjon (sykmelding, permisjon). -Feil beregning av refusjonsgrunnlag. -Risiko for forsinket/uteblitt krav. 	<ul style="list-style-type: none"> -For fast lønn er det lav risiko for manipulasjon uten å bli oppdaget. -Middels risiko for fiktive timer/feil utbetalinger/uberettigede utlegg. -Høy risiko for mangelfull opplysning om bierverv. 	<ul style="list-style-type: none"> -Skatteforvalningsloven -Skattebetalingsloven -Folketrygdloven -Arbeidsmiljøloven -Dokument 25 Oslo kommunes overenskomster med arbeidstakerorganisasjonene vedrørende lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere i Oslo kommune personelhåndbok -Kommunens etiske regelverk, -Instruks for økonomiske uregelmessigheter og misligheter 	<ul style="list-style-type: none"> -Rapport 12/2025 Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 12/2022 Ansettelse av ledere -Nummerert brev 9/2024 om forbehold i attestasjonsuttalelse om etterlevelse av kommunens personalreglement om bierverv -Nummerert brev 03/2022 Mangler ved den økonomiske internkontrollen på lønnsområdet for ikke-rutinemessige transaksjoner eller når noen utfører arbeid på tvers av kommunens virksomheter
2	Innkjøp		<ul style="list-style-type: none"> -Krav til anskaffelsesregelverk -Vurdering av tildelingskriterier og forhandlinger involverer subjektive vurderinger. -Feil konkurranse gjennomføring. -Store bygge- og anleggsprosjekter, hvor det kan være et stort omfang av endringer og tilleggskjøp. -Kjøp av eiendom. 	<p>Området har høy eksponering for misligheter og korrupsjon, gjennom inhabilitet, favorisering av leverandører og overfakturering fra leverandørene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Lov og forskrift om offentlig anskaffelser m.m. -Oslomodellen - bruk av standard kontraktsvilkår for kommunens anskaffelser av varer, tjenester, bygg og anlegg. 	<ul style="list-style-type: none"> -Pågående etterlevelseskontroll av kommunens og virksomhetenes systematikk og/eller rutiner for etterlevelse av fullmakter knyttet til innkjøp

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mistighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
			<ul style="list-style-type: none"> -Innleide konsulenter som utøver operasjonelle funksjoner. -Mangelfull dokumentasjon. 		<ul style="list-style-type: none"> -Kommunens ulike delegasjonsvedtak, som setter <u>fullmaktsgrenser</u>. -Instruks og vedtak om internkontroll som ivaretar tilstrekkelig kvalitet på kontraktsoppfølging/prosjektstyring. 	<ul style="list-style-type: none"> -Rapport 18/2025 Rammeavtaler i Utdanningssetaten -Rapport 9/2025 Klima- og miljøkrav til transport -Rapport 1/2025 Kjøp og oppfølging av hjelpetiltak på barnevernsområdet -Rapport 17/2024 Kjøp og spredning av kommunale boliger -Rapport 14/2024 Kontraktsoppfølging i Fornebubanen - Rapport 9/2024 Kontraktsoppfølging helse og omsorg -Nummerert brev 10/2024 om forbehold i attestasjonsuttalelse om opplysningsplikten ved kjøp fra selvstendig næringsdrivende - Rapport 3/2024 Grønne anskaffelser - klima- og miljøkrav -29.03.2022, sak 20 Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser på utvalgte områder.
3	Brukerbetalinger		<ul style="list-style-type: none"> -Komplekse beregningsregler med ulike satser og endrede forutsetninger. -Mange manuelle registreringer. -Ulike fagsystem med ulik funksjonalitet. 	<p>Potensiale for misligheter, knyttet til IKT-systemene, særlig ved tilgangs- og endringshåndtering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Lov og forskrift om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. -Skatteforvaltningsloven: Barnehager og skolefritidsordninger er 	<ul style="list-style-type: none"> -Nummerert brev 2/2025 Forbehold i attestasjonsuttalelse om vederlagsberegning

30 • Regnskapsrevisjonen 2025 – Med vekt på økonomisk internkontroll

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
			-Desentralisert organisering (bydeler, skoler og barnehager) med mangelfull oppfølging gjennom året. -Ufullstendig registrering av innbetalinger.	Brukere kan bli mangelfullt registrert eller får urettmessige rabatter.	oppgavepliktige over foreldre/foresattes påløpte kostnader for pass og stell av barn til Skattedirektoratet -Div. kommunale forskrifter	
4	Salgs- og leieinntekter		-Manglende kontraktsoppfølging. -Manglende indeksregulering og inndekning av felleskonstanter ved leieforhold. -Ufullstendig grunnlag for inntekter. -Feil prising ved f.eks. salg av kommunens eiendeler. -Selvkost er komplekst regelverk og krever nøyaktig fordeling av direkte og indirekte kostnader. Feil fordeling mellom ulike funksjoner påvirker beregningsgrunnlag for inntektene.	Mislighetsrisiko er høy på områder med kontantomsetning.	- Bokføringslov og -forskrift. - Kassasystemlova - Generell juss ved utleie av lokaler - Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer - Instruks for Informasjonssikkerhet, bl.a. relatert til IKT-systemer med økonomiske data	-Rapport 5/2023 Eiendomsforvaltning av Oslo kommunes tomme bygg -17.06.2021, sak 44 Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelsene om selvkost for brukerbetaling for lovpålagt renovasjon -23. juni 2020, sak 53 Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelsene om selvkost for brukerbetaling for plansak, byggesak, og kart- og delingsforretning
5	Merverdiavgift		-Omfattende og komplekst regelverk med høy risiko for manglende etterlevelse. -Usikkerhet rundt kommunens avgiftsbehandling er et sentralt forhold i vår revisjon av Oslo kommune. -Forutsetningen om berettigelse av kompensasjonsrett/bruk av eiendommer involverer dokumentasjon fra flere virksomheter.		Merverdiavgiftsloven og merverdiavgiftskompensasjonsloven, herunder bestemmelser om justeringsrett og -plikt.	-Pågående etterlevelseskontroll av justeringsavtaler ved overtakelse av infrastruktur -Nummerert brev 01/2025 – Vesentlige mangler i den økonomiske internkontrollen knyttet til merverdiavgiftskompensasjon

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
6	Overføringer		Kommunen både mottar og formidler øremerkede driftstilskudd. -Regelstyrte beregninger. -Dokumentasjonskrav. -Ulovlige fordeler til enkelte foretak eller næringer foran andre på en måte som skader samhandelen og konkurransen i EØS.	Korrupsjon, uberettigede tilskudd, garantier mv. til private aktører.	-Lov om Lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte -Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) -Rundskriv 28/2017 Øremerkede tilskudd – attestasjon av Kommunerevisjonen	-25.mai 2021, sak 35 Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av regelverk for kommunale tilskudd og offentlig støtte
7	Sosialstønad		Sosialstønad har komplekst regelverk med kommunale satser, statlige retningslinjer, aktivitetskrav, kjernebehov, nødhjelp osv. -Skjønnsvurderinger og varierende kompetanse. -Dokumentasjonskrav. -Risiko for feil mottaker.	Betydelig mislighets- og feilrisiko, da oppgitte opplysninger kan være feil eller uriktige, det kan være fare for doble ytelser, falske dokumenter eller underrapportert inntekt.	-Sosialtjenesteloven -Kvalitetshåndbok for sosiale tjenester -Krav om innrapportering til Skatteetaten	- Rapport 2/2026 Sosialhjelp og forebygging av utenforskap Rapport 5/2024 Økonomisk stønad til store barnefamilier -Rapport 21/2023 Økonomisk sosialhjelp og økte levekostnader -Rapport 10/2022 Behandling av økonomisk stønad til store barnefamilier -21. juni 2022, sak 48 Attestasjonsuttalelse om etterlevelse av innberetning av sosialstønad og bostøtte til skattemyndighetene
8	Tilskudd til andre		Kommunen har mange ulike tilskuddsordninger og kommunens instruks tolkes ulikt. - Svake rapporteringskrav. - Manglende verifisering av kriterier. - Manuelle tildelinger.	Høy mislighetsrisiko. Risiko for favorisering eller uriktig grunnlag.	-Instruks om utforming av tilskuddsordninger i Oslo kommune -Regler for tilskuddsforvaltningen	-Nummerert brev 09/2023 Forbehold i attestasjonsuttalelse om etterlevelse av utvalgte deler av kommunens regler for tilskuddsforvaltning
9	Velferdsordninger		Det er flere velferdsordninger hvor det er risiko for oppgitte opplysninger kan være feil eller uriktige.	Risiko for både feil og misligheter ved feil dokumentasjon av inntekter/utgifter.	-Forskrift om startlån fra Husbanken, fellesskriv til bydelene fra byrådet om saksbehandling om søknader om startlån	Rapport 13/2020 Startlån og tilskudd til egen bolig

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
			-Startlån gis av kommunen, finansiert av Husbanken. Individuelle skjønsvurderinger, tapsavsetninger ved mislighold, salgspant og tvangssalg. -Kommunen har både statlig og kommunal bostøtteordning. Området er komplekst med ulike systemer for beregnet bostøtte og gjengsleie, samt samspill mot data til Husbanken. -Kommunene får integreringstilskudd fra staten for å bosette flyktninger, som dekker integreringstiltak, norsopplæringstilskudd, tilskudd for enslige mindreårige, bosettingstilskudd m.m. Mange involverte enheter; NAV, flyktning tjeneste, voksenopplæring, skole, etater og bydeler. -Særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester og antall personer med psykisk utviklingshemming. Kommuner får kompensert utgifter til gitte brukere med særskilte behov. Kommunen rapporterer utgifter og antall personer til Helsedirektoratet. Riksrevisjonen har påpekt svakheter i hvordan tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende brukere forvaltes og kontrolleres.		-Statlige og kommunal bostøtte. - IMDj tilskuddsordninger til kommuner og fylkeskommuner. -Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet i tillegg til regelverket og vedtaket for det enkelte tilskuddet.	
10	Finans		Skatteinntekter inkl. eiendomsskatt Risiko vurderes som lav. - Avhengig av eksterne beregninger. - Eiendomsskatt har noe høyere risiko	Skatteinntekter lav mislighetsrisiko pga. systemgenererte beløp	-Regjeringen la fram nytt inntektssystem for kommunene i Kommuneproposisjonen 2025. Rammetilskuddet til	-Rapport 15/2025 Eierskapskontroll Økonomistyring i konsernet Sporveien

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
			- Juridiske klassifiseringskrav på eiendom. - Feil takseringsgrunnlag Finansforvaltning vurderes som middels til høy risiko. - Det er eksponering mot markedsendringer og regelverkskrav. -Spesialisert kompetanse innen finans. -Tilgangsadministrasjon til bankkonti. Eierstyring vurderes som middels til høy risiko. Kommunen har økonomisk, politisk og omdømmemessig ansvar – uten direkte styring av den daglige driften.	Direkte utbetalinger gir risiko for direktørsvindell mv.	kommunene er beregnet ut fra det nye inntektssystemet. -Forskrift om eiendomsskatt i Oslo kommune -Etter kommunelovens bestemmelser må alle kommuner lage regler for hvordan de håndterer økonomien. Finansreglementet revideres ved behov, og ble sist vedtatt i Bystyresak 151/2025 Byrådsak 64/2025 - Revidering av Oslo kommunes finansreglement. -Byrådsavdeling for finans forvalter Oslo kommunes interne lånefond. Behov for lån til Oslo kommune blir dekket gjennom lånefondet. -Kommunelov § 26-1 pålegger kommunestyret å utarbeide en eierskapsmelding én gang i valgperioden.	-Rapport 6/2025 Styre- og ledergodtgjørelser i kommunes aksjeselskaper -Numerert brev 4/2025 Forbehold i attestasjonsuttalelse om etterlevelse av byrådets rundskriv 24/2017 Bankkonti og tilganger. -21. april 2020, sak 31 Attestasjonsuttalelse for etterlevelse utvalgte deler av kommunens finansforvaltning
11	Regnskapsrapportering		Kommunal regnskapsrapportering omfatter hele regnskapet, mange komplekse regelkrav, avstemming, konsolidering, interne føringer og manuelle vurderinger. Generelle IT-kontroller som tilgangsstyring og endringshåndtering i økonomi, HR og fagsystemer påvirker regnskapet. Integrasjoner kan svikte eller ikke avstemmes.	Lav risiko for misligheter; feil mest sannsynlig.	-Kommuneregnskapet er regulert av bestemmelsene i kommuneloven § 14-6 og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. -Instruks for informasjonssikkerhet gir nærmere føringer og regler for informasjonssikkerhet i kommunen.	- 21. mars 2023 sak 28, Attestasjonsuttalelse om etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen – rapportering av KOSTRA-regnskapstall - Numerert brev 4/2020 Forbehold i revisors beretning for etterlevelseskontroll forvaltning av IKT-systemer

32 • Regnskapsrevisjonen 2025 – Med vekt på økonomisk internkontroll

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
			<p>Finansielle måltall. Manglende bruk av måltall kan føre til dårlige sammenhenger mellom økonomiplan, budsjett og regnskap. Manglende sammenlignbarhet med andre kommuner og ubevisst forhold til demografiske endringer.</p> <p>KOSTRA-rapportering påvirker både regnskap og nasjonal statistikk. Risikoen handler om at regelverk er komplekst, tallene bygges opp nedenfra og opp, mange mennesker og systemer er involvert og det krever mye skjønn. Rapporteringen brukes i statlig styring, tilsyn og sammenligning mellom kommuner.</p>			
12	Økonomisk internkontroll		<p>Manglende risikovurderinger på sentrale økonomiområder utgjør en vesentlig svakhet i kommunens internkontroll. Uten systematiske vurderinger av risikoer som, mangler kommunen grunnlaget for å prioritere kontrolltiltak, identifisere sårbarheter og forebygge feil og misligheter.</p>	<p>Mangelfulle vurderinger rundt mislighetsrisikoer og helhetlig risikostyring som sikrer systematisk evaluering og oppfølging av kritikkverdige forhold.</p>	<p>-Kommuneloven kap. 25</p> <p>-Instruks for virksomhetsstyring og internkontroll</p> <p>-Instruks for økonomiske uregelmessigheter og misligheter</p> <p>-Kommunens etiske regelverk</p> <p>-Byrådet formidler viktig informasjon til virksomhetene i kommunen gjennom rundskriv. Rundskrivene kan være ulike instruks, forskrifter, reglementer, rutiner og bystyrevedtak som skal iverksettes.</p>	<p>-Nummerert brev 12/2025 - Vesentlige svakheter i internkontrollen knyttet til mislighets- og korrupsjonsrisiko i Utdanningsetaten</p> <p>-Rapport 4/2025 Internkontroll i Kulturetaten¹</p> <p>-Rapport 3/2025 Regnskapsrevisjonen 2024 – Med vekt på økonomisk internkontroll</p> <p>-Rapport 13/2024 Byråders habilitet</p> <p>-Nummerert brev 6/2024 - Vesentlige mangler i den</p>

¹ Rapport 4/2025 Internkontroll i Kulturetaten – kunne også vært nevnt under 2 Innkjøp og 8 Tilskudd til andre

Nr.	Område	Risiko	Iboende risiko	Mislighetsrisiko	Relevante kriterier	Tidligere/pågående undersøkelser
						<p>økonomiske internkontrollen i Kulturetaten</p> <p>-Nummerert brev 7/2023 - Vesentlige mangler i den økonomiske internkontrollen i Kulturetaten</p> <p>-Rapport 3/2023 Munchmuseets arbeid med habilitet og forebygging av misligheter og korrupsjon</p>



Oslo

Oslo Kommune
Kommunerevisjonen
Fredrik Selmers vei 3
0663 Oslo

Tel. +21 80 21 80

Rapport 4/2026

Du finner mer informasjon
om Kommunerevisjonen
og våre rapporter på:

www.krv.oslo.kommune.no